

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๓

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง ศาลจังหวัดลำปางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายนิรันดร์ จิระสันติการ) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๖๒/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดลำปางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายนิรันดร์ จิระสันติการ) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๖๒/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปความได้ว่า

ผู้ร้องเป็นโจทก์ ยื่นฟ้องคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑ นายธีรศักดิ์ วรรณสุต ที่ ๒ นายยุวัฒน์ กมลเวชช ที่ ๓ นายโคทม อาริยา ที่ ๔ นายสวัสดิ์ โชติพานิช ที่ ๕ นายจิระ บุญพจนสุนทร ที่ ๖ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดลำปาง ขอให้เพิกถอนคำสั่งอันมิชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยโจทก์เห็นว่าระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยมีเหตุผลว่า ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๓ จำเลยทั้งหกได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดลำปาง ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้สมัครคนหนึ่ง ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับที่สาม ปรากฏว่าจำเลยทั้งหกไม่รับรองผลการเลือกตั้งของผู้ร้อง และคนอื่นอีกรวม ๗๘ คน และได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓ ปรากฏว่า ผู้ร้องได้รับคะแนนเสียงมาเป็นอันดับที่ ๒ แต่จำเลยทั้งหกไม่ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งของโจทก์ และได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตจังหวัดลำปาง เพื่อให้ได้จำนวนสมาชิกวุฒิสภาครบ ๓ คน โดยกำหนดให้ลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ในวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ และในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ อันเป็นวันหลังจากที่มีการเลือกตั้งผ่านไปแล้วแต่ยังไม่ได้ประกาศผลเลือกตั้งของผู้ร้อง จำเลยทั้งหกได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ จำเลยทั้งหกได้อาศัยข้อ ๖ ทวิ ของระเบียบข้างต้นตัดสิทธิผู้ร้องมิให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดลำปางอีก ผู้ร้องเห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ ข้อ ๖ ทวิ เป็นการเพิ่มลักษณะต้องห้าม

LIRT

มิให้เป็นผู้รับสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ เป็นการออกระเบียบ โดยไม่มีอำนาจ เพราะลักษณะต้องห้ามมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังนั้น ระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ฯ ข้อ ๖ ทวิ ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ เป็นกรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และยังไม่มี คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้น เพื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดลำปาง พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อโจทก์หรือผู้ร้องอ้างว่าระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับ บทบัญญัตินั้น จึงให้ส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณามีว่า ตามที่ศาลจังหวัดลำปางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายนิรันดร จิวะสันติการ) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นให้ศาลรอการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณา วินิจฉัย”

ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ เรื่อง ศาลจังหวัด สงขลาส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปได้ว่า ประกาศนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดอัตรา ดอกเบี้ยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ย และส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็น ประกาศที่มีได้ออกโดยองค์กรนิติบัญญัติจึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และในกรณีอื่นๆ ที่ต้องวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญได้อาศัย แนวทางนี้ตลอดมา

ดังนั้น ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ ข้างต้น เป็นระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการ การเลือกตั้งซึ่งไม่ใช่เป็นการออกโดยองค์กรนิติบัญญัติ ระเบียบข้างต้นจึงไม่ใช่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณา

วินิจฉัย นอกจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นคำร้องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๘ แล้วอาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ